

Jennifer McVeigh

DIAMANT

1

HET EERSTE TEKEN DAT HAAR VADER NIET IN ORDE WAS, kwam in juni.

Frances werd midden in de nacht wakker, opende haar ogen en spitste haar oren. Het huis hield zich een ogenblik volkomen stil en leek toen zachtjes zijn adem uit te blazen. Tegelijkertijd steeg het onduidelijke gemompel van gedempte stemmen via het trappenhuis naar boven. Ze griste de omslagdoek van haar bed en deed de deur open.

‘Lotta?’ riep ze. Stilte. Toen het krakende ritme van Lotta’s gewicht op de traptreden en het meedeinende schijnsel van een kaars. Na de bollende rok van een nachtjapon kwam het brede, onverstoorbare gezicht van de dienstmeid in zicht.

‘Uw vader is weer thuis, juffrouw, maar hij is niet zichzelf? Ze liep langs Frances heen de slaapkamer in.

‘Hoe bedoel je?’

Lotta bukte zich om de kaars naast het bed aan te steken. Haar borst zette bij elke ademhaling uit als een blaasbalg en bij elke ademtocht dreigde de vlam uit te waaien.

‘Wat is er met hem?’ vroeg Frances gejaagd. Ze greep Lotta’s pols.

Heet kaarsvet droop over hun beider handen. Met een van pijn vertrokken gezicht trok Lotta haar hand weg. ‘Ik weet het niet. Hij is door een koetsier thuisgebracht. Die zei dat hij in elkaar was gezakt.’

Frances kon zich zoiets helemaal niet voorstellen. Haar vader was geen man die in elkaar zakte. Daarvoor was hij veel te groot en sterk. Hij was in ieder opzicht een indrukwekkende figuur. De loopjongen die, zoals het verhaal ging, uit het niets een meubelimperium tevoorschijn had getoerd zoals een goochelaar bankbiljetten uit de zakken van paupers toverde.

Ze nam de blaker van Lotta over en ging naar beneden. In de hal plakten haar voeten aan het dambord van tegels. Haar vader zat in de studeerkamer in een leunstoel naast de gedoofde haard. Zijn overhemd was opengeknoopt. Grijs baardstoppels bedekten de diepe groeven in zijn wangen. Hij stak wat bleekjes af tegen de achtergrond van de groene muren en het glanzende rozenhout, maar toen hij haar zag, glimlachte hij vol genegenheid. Hij was alleen maar moe, constateerde ze opgelucht, verder mankeerde hij niets. Een glas cognac hing losjes tussen zijn vingers. Als hij het nog meer liet hellen, zou de cognac op het tapijt stromen. Zijn borst was ontbloot en ze zag dat zijn lichaam er strakker en compacter uitzag dan ze zich herinnerde, alsof het langzaam begon te krimpen nu hij een dagje ouder werd. Als kind had

ze altijd bewondering gehad voor zijn enorme kracht, voor het gemak waarmee hij haar, giechelend en spartelend, op zijn schoot had getrokken.

‘Ach, Frances, ik heb nog zo tegen Lotta gezegd dat ze je niet wakker moest maken,’ zei hij. Hij stak zijn hand naar haar uit alsof hij zich verontschuldigde dat hij niet opstond. Ze greep zijn vingers, glimlachte en bukte zich om hem een zoen te geven. Hij was op reis geweest voor zaken en ze was blij dat hij weer thuis was.

‘Wanneer bent u aangekomen? Bent u ziek?’

‘Nee, hoor. Alleen een beetje moe.’

Opeens bedacht ze dat het misschien allemaal zijn eigen schuld was. ‘Hebt u te diep in het glaasje gekeken?’

Hij begon te lachen. Het was een gulle, warme lach die haar angst bijna wegnam en haar onwillekeurig een glimlach ontlokte. Hij keek naar de leunstoel tegenover de zijne. ‘Zie je hoe pienter mijn dochter is, Matthews?’

Frances draaide zich om. Ze had geen erg gehad in de man die in de stoel achter haar zat, aan de andere kant van de haard. Hij had een glad, hoekig gezicht met een smal voorhoofd en gepommadeerd bruin haar dat rond zijn oren kort was geknipt. Ze herkende hem niet meteen, maar toen hij opstond en een stap naar haar toe deed, herinnerde ze zich hem. ‘Meneer Matthews.’

‘Je moet nu dokter Matthews zeggen,’ zei haar vader.

‘Natuurlijk.’ Hij was een neef van haar vader en had jaren geleden een zomer bij hen gelogeed. Ze herinnerde zich dat hij toen ook al altijd zo ernstig had gekeken. ‘Waar is dokter Firth?’

‘Dokter Firth is de stad uit,’ zei Edwin Matthews, zorgvul-

dig articulerend. Hij had op zijn zestiende al geklonken als een schoolmeester die een klas toesprak.

Frances stond op de houten vloer naast haar vaders stoel, met haar rug naar de lege open haard en haar tenen tegen de rand van het tapijt. Het donkere, glanzende eikenhout voelde ruw aan onder haar voetzolen en ze wreef met haar grote teen over de gladde kop van een spijker. Ze was niet naar behoren gekleed en rilde. Het was te koud om in haar nachtjapon in de studeerkamer te staan. Ze kreeg bovendien het gevoel dat ze de mannen midden in een belangrijk gesprek had gestoord. Hun zwijgen leek haar te vertellen dat ze moest gaan. Ze zou Edwin Matthews dankbaar moeten zijn dat hij midden in de nacht bij haar vader was gekomen, maar ze was alleen maar gefrustreerd. Ze had haar vader al heel lang niet gezien en moest van alles met hem bespreken. Zonder dat daar vreemden bij waren.

‘In elk geval bent u nu weer thuis,’ zei ze tegen haar vader. ‘We zullen u goed verzorgen.’

‘Ik mankeer niets, Frances.’ Hij maakte een wuivend gebaar, ineens ongeduldig. ‘Ga jij nu maar gauw weer naar bed. Ik ben alleen maar wat overwerkt en heb de dokter laten komen opdat hij me een middeltje kan geven waardoor ik beter zal kunnen slapen.’

Ze keek hem nog even aan. Hij hief zijn glas op alsof hij wilde zeggen: ‘Dank je voor je bezorgdheid, maar nu moet je gaan,’ maar zijn hand beefde toen hij het glas naar zijn lippen bracht. Over in elkaar zakken werd niet gerept. Misschien had Lotta overdreven. Ze besloot er niets over te zeggen, niet nu. Ze bukte zich, gaf hem nog een zoen en ging weer naar boven.

Op de overloop bleef ze staan bij de slaapkamer van haar vader waar Lotta de dekens terugsliep. 'Ik wil de dokter spreken nadat mijn vader naar bed is gegaan. Zou je hem willen verzoeken even te wachten?'

Het raam van haar slaapkamer glansde bleek en koud achter de gordijnen. Ze sloeg haar omslagdoek wat strakker om zich heen, stapte tussen de plooien van de rode damasten gordijnen en keek naar de straat. Het regende niet meer. Buiten was het volkomen stil. Het was nog te vroeg voor de slagersjongens met hun blauwe voorschoten. De lantaarn aan het einde van de straat had een dof aureool in de melkwitte mist. Ze zag een lantaarnopsteker uit de glanzende nevel opduiken, zijn ladder tegen de dwarsarm plaatsen en de knop omdraaien. De vlam slonk tot een oranje bal, flikkerde en doofde. De man bleef nog een ogenblik staan, met zijn hand tegen de lantaarnpaal geleund, naar de straat achter zich kijkend alsof hij wachtte tot de stad zou ontwaken en de slaap uit haar ogen wrijven.

Het kaarsvet was op de rug van haar hand gestold tot een glad, hard plakje. Toen ze een vuist maakte, brak het in stukjes die op de grond vielen. Ze streek met haar vingertoppen over de rode huid en liet ze naar de zachte binnenkant van haar pols glijden. Haar hart klopte snel, rusteloos, een echo van de doffe pijnsteken in haar maag. Stel dat hij ziek was? Van dat angstige vooruitzicht had ze nachtenlang wakker gelegen toen ze nog klein was en zijn bulderende stem en onverstoorbare kalmte de enige dingen waren die na de dood van haar moeder de sombere sfeer en de stilte in het huis hadden verjaagd.

Ze kwam weer achter de gordijnen vandaan en stak de lamp op de kaptafel aan. Het licht viel op een keur aan borstels en kammen, Chinese poederdoosjes en flesjes met parfum en geurige oliën. Ze borstelde haar haar tot het een knetterende, vurige massa koperen krullen was, maakte het toen vochtig met lavendelwater en vlocht het tot een lange vlecht. Ze keek naar zichzelf in de kleine spiegel boven de tafel. Ze was negentien en zou moeten bruisen van toekomstplannen, maar ze voelde zich alsof het leven langzaam uit haar werd geknepen. Ze schudde haar hoofd, streek over de vlecht en keek in de spiegel naar de twee porseleinen poppen die haar vader haar ooit had gegeven, zij aan zij op de stoel naast het bed. Ze staarden haar aan met hun glazen ogen, en tussen hun half geopende lippen hing niets dan stilte.

Er werd op de deur geklopt. ‘De dokter wacht beneden op u, juffrouw Frances.’

Lotta had hem naar de serre op de begane grond gebracht, waar hij voor het raam stond met zijn hoed al in zijn hand, klaar om te vertrekken.

‘Hoe is het met mijn vader?’

‘Hij slaapt nu.’ Hij deed een paar stappen naar haar toe. ‘Het is me een genoegen u weer te zien, juffrouw Irvine, al had ik gehoopt dat ons weerzien onder aangener omstandigheden zou plaatsvinden.’ Ze werd onrustig van zijn warme woorden die ze onheilspellend vond, al had ze niet kunnen uitleggen waarom. Zijn ogen, zag ze, waren erg bleek, bijna grijs, in het zwakke licht dat het groene glas van het tuinraam een warme kleur gaf. Ze waren scherp en oplettend en erg helder: zonder die ogen zou zijn gezicht een

masker zijn geweest. Ze vond hem geen knappe man – misschien keek hij te ernstig om knap genoemd te kunnen worden – maar zijn blik was zo intens dat je wel naar hem moest blijven kijken.

‘Moet ik me zorgen maken?’ vroeg ze. Toen hij geen antwoord gaf, drong ze aan: ‘Dokter Matthews, is hij ziek?’

De arts stond zo stil dat hij een silhouet leek, afgetekend tegen het raam, met de vingertoppen van zijn half gekromde hand rond de hoek van haar bureau. Hij had iets koudbloedigs. Waar het licht op de zijkant van zijn gezicht viel, was zijn huid vaal en mat. Hij was vermoedelijk de hele nacht op geweest. Hij likte aan zijn lippen. ‘Ik geloof dat hij lijdt aan een zenuwzinking.’

‘Een zenuwzinking?’ Ze lachte kort. ‘Weet u zeker dat het niet iets anders is?’

Hij gaf geen antwoord.

‘Ik geloof dat u mijn vader niet erg goed kent, dokter Matthews. Hij is geen nerveus type.’

‘Dat is in de meeste van die gevallen zo.’

‘En wat zou – naar uw mening – de reden zijn voor die zenuwzinking?’

‘Juffrouw Irvine, u zou weer naar bed moeten gaan.’ Hij legde zijn hand luchtig op haar bovenarm. ‘En weest u vooral niet ongerust.’

Ze rilde en schudde zijn hand van zich af. Het was misschien een gebaar geweest dat beroepsmatige zorgzaamheid moest uitdrukken, maar het leek eerder een intimiteit tussen hen te suggereren. Ze had er spijt van dat ze zich niet had aangekleed voordat ze naar beneden was gegaan. ‘Dank u, maar u hoeft zich over mij geen zorgen te maken.’

Na een korte stilte zei ze: ‘Dokter Matthews, alles wat mijn vader aangaat, gaat ook mij aan.’

‘Ik vrees dat ik u over hem niets kan vertellen wat u niet al weet.’

Wat Edwin Matthews ook mocht denken, dit was beslist niet waar. Ze wist vrijwel niets over wat haar vader buitenshuis deed.

‘Ik wil graag weten of hij tegen u iets heeft gezegd.’

‘Uw vader en ik hebben gepraat, ja, maar hoofdzakelijk over mijnen in Kimberley.’

‘Investeert hij in steenkool?’

‘Nee.’ Hij stootte een droog lachje uit. ‘Het zijn diamantmijnen. En hij heeft niets over investeren gezegd. Kimberley is in Zuid-Afrika. Ik woon in de Kaapkolonie.’

Ze kreeg een kleur. Natuurlijk. Kimberley was de stad van de beroemde diamantmijnen.

‘Wie heeft deze gemaakt?’ Edwin pakte de aquarellen van haar vaders rozen die op het bureau lagen.

‘Ik.’ Ze was door het slechte weer al twee weken gedwongen geweest binnen te blijven en had het grootste deel van die tijd hier in de serre achter haar schildersezels doorgebracht. Er was weinig bezoek geweest en het verstrijken van de tijd was gemarkeerd door het tikken van haar verfkwas-ten tegen het glas van de potjes waarin ze ze uitspoelde, en de gedempte stemmen van de kooplui die vanuit de lageregelegen keuken tot haar waren doorgedrongen.

‘Ze zijn erg goed.’ Hij bekeek haar aandachtig, alsof hij een berekening in haar voordeel bijstelde, wat haar irriteerde. Die arrogante inslag had hij als jongen ook al gehad. Hij beoordeelde alles volgens zijn eigen maatstaven.

‘Hebt u les gehad?’ vroeg hij.

Ze haalde haar schouders op. ‘Ik heb een poosje les gehad in portretschilderen, maar ik schilder liever bloemen en planten.’ Frances hield ervan om elk detail – de nerven, de haartjes, de subtiele kleurschakeringen die aan de meeste ogen ontgingen – nauwgezet weer te geven. Een schilderij was altijd een compromis. Het haalde het niet bij het voorwerp dat je schilderde, maar het verschil – de poging tot afbeelden – was schoonheid op zich. Ze wees naar de bloemen in de vaas op de tafel. ‘Rozen uit mijn vaders tuin. Zijn ze niet beeldschoon?’

‘Jawel, maar ik hou niet van gekweekte bloemen. Hun schoonheid heeft iets overdadigs.’ Hij zweeg even. ‘Ze zijn zo overdreven decoratief.’

‘Maar evengoed prachtig.’

‘Ik kan pracht niet bewonderen als steriliteit de prijs is die ervoor betaald wordt.’ Hij hief een van de aquarellen op. ‘Deze rozen groeien uit stekken omdat ze zichzelf niet kunnen voortplanten. Ze worden geënt op de sterkere wortels van andere planten om te kunnen groeien. Ze worden door een tuinman opgekweekt in een perfect uitgebalanceerde omgeving. Monsterlijk, noemde Darwin ze; planten die veel te ver zijn afgeweken van hun natuurlijke vorm.’

‘En als je ze in het wild zou laten groeien?’ vroeg ze nieuwsgierig.

‘Dan zouden ze ofwel doodgaan ofwel terugkeren tot hun moederstam.’ Hij legde de schilderijen neer en zei: ‘Ik moet u uw nachtrust gunnen.’ Toen hij langs haar heen naar de deur liep, hield ze hem tegen, want ze wilde niet dat hij zou gaan zonder nadere uitleg.

‘Ik begrijp niet wat de oorzaak van een mogelijke zenuw-
inzinking kan zijn,’ zei ze aandringend. ‘Ik heb mijn vader
nooit nerveus gezien. Hij is voor niets en niemand bang.’

‘We zijn allemaal ergens bang voor, juffrouw Irvine,’ zei
hij zachtjes, terwijl hij zijn kille blik over haar heen liet gaan.
‘Alleen weten sommigen van ons het beter te verbergen dan
anderen.’

Zijn woorden deden een zaadje van angst ontkiemen.
Toen hij weg was, voelde ze hoe het in haar binnenste be-
gon te groeien, hoe het zijn koude ranken om haar ribben
wikkelde en een beangstigende droefenis in haar vermoeide
geest liet sijpelen.

2

TOEN HAAR OUDERS PAS GETROUWD WAREN, LEIDDE FRANCES' vader een zo respectabel mogelijk leven. Ze hadden een klein huis in St.-John's Wood, maar geen eigen rijtuig, en een dienstmeisje dat overuren maakte om te voorkomen dat het huis in wanorde zou veranderen. Op de dag dat Frances zes jaar werd, huurde haar vader een rijtuig. Het was een hemelsblauwe dag en de straten glommen van de regen die 's nachts was gevallen. Water spatte achter hen op toen ze door het open landschap van Kensington reden, langs half aangelegde straten en bouwterreinen die in modderpoelen waren veranderd door de karrenwielen van de werklieden, langs houthandels, vuilnisbelten en steenovens waar dezelfde hete schroeigeur omheen hing als bij broodovens. Overal klonken bouwgeluiden: de luide stemmen van de arbeiders en het gebonk van emmers die langs steigers omhoog werden getrokken. Haar moeder moest toen al ziek zijn geweest,

want Frances herinnerde zich dat haar opwinding een beetje was bedorven door bezorgdheid om haar moeders bleke gezicht en haar vermoeide ogen, die ze bij elke hobbel en kuil in de ongelijke weg eventjes sloot.

Ze stopten voor een groot huis met een gestuukte façade. Haar vader stelde haar voor aan een kleine, gedrongen Ierse man met een gulle glimlach en hetzelfde zachte, rollende accent dat haar vader had. ‘Kerrick, ik geef je opdracht alles te doen wat Frances wil.’ Kerrick nam haar mee naar twee schimmels die met hun zachte, besnorde lippen aan haar vingers nibbelden en hun hete adem in haar haar bliezen. Toen ze had gevraagd wie er in het huis woonde, had haar vader lachend geantwoord dat het van hen was.

Acht maanden later was haar moeder gestorven. Het huis dat zo veel geluk in het vooruitzicht had gesteld, veranderde in een plek vol triest verwijt. Frances vermoedde dat haar vader erg ongelukkig was, maar was daar niet zeker van. Na de begrafenis sprak hij met geen woord meer over haar dood, en ondanks het feit dat er dingen waren die ze graag wilde weten, zoals waarom de longen van haar moeder ziek waren geworden en of ze pijn had geleden, durfde ze niets te vragen. In opdracht van haar vader werd ieder spoor van haar moeder verwijderd. De klerenkasten werden geleegd, foto’s van de muren gehaald en al haar brieven en dagboeken uit de serre weggehaald. De langwerpige salon, waar Frances in haar verbeelding elegant geklede vrouwen voor de goudomrande spiegels had zien ronddraaien, werd afgesloten. Haar vader werkte hard en was vaak van huis. Hij leefde voor zijn zaken en als hij al eens gasten mee naar huis nam, waren dat klanten met

wie hij in de studeerkamer ging zitten, waar ze rookten en praatten met de deur dicht.

Elke ochtend kwam er een huisonderwijzer die haar rekenen, aardrijkskunde en wat Latijn onderwees. Hij bracht tubetjes waterverf voor haar mee en leerde haar de beginselen van schilderen, maar ze verkwistte vele stapels tekenpapier voordat ze doorhad dat bij kleur alles draaide om de subtiele nuances. Haar kindermeisje zat hele middagen in de kinderkamer kussens te borduren voor de bruidsschat van haar nichtje. Ze had geprobeerd Frances over te halen het te leren, maar had niet aangedrongen, omdat meneer Irvine had gezegd dat ze zijn dochter niet mocht dwingen dingen te doen die haar niet interesseerden.

Frances zwierf 's middags door het huis, altijd op zoek naar nieuwe plekjes waar ze dan ging zitten en haar gedachten samen met de stofdeeltjes door de hoge kamers liet zweven. Wanneer ze later, als volwassene, aan het huis dacht, zag ze het vanuit de vreemde perspectieven die ze als kind had gekend. Een kastdeur die van ouderdom was kromgetrokken, zodat ze hem van binnenuit kon dichttrekken, de eetkamertafel die leek op het deksel van een doodskist, ruw en ongelakt aan de onderkant, de georgiaanse stoelen met de bolle poten die haar insloten als de gespierde kuiten van de gasten.

Haar moeder was een Hamilton en haar familie woonde in Mayfair, maar Frances leerde die pas een paar jaar na de dood van haar moeder kennen. De Hamiltons moesten niets van haar vader hebben, vanwege zijn Ierse bloed en lage afkomst, en hadden altijd geweigerd Frances te erkennen. Haar vader, hoorde ze later, was echter hardnekkig blij-

ven proberen de familie voor zich te winnen, in de hoop dat Frances daar profijt van zou hebben, en uiteindelijk hadden ze zich laten vermurwen. Toen Frances negen was, werd ze uitgenodigd voor een bezoek aan haar nichtjes Lucille en Victoria. Ze was zenuwachtig en dacht dat ze geen goede indruk had gemaakt, maar er kwam een nieuwe uitnodiging en daarna ging ze er eens per maand naartoe, al wist ze dat er nooit een tegenbezoek zou volgen.

Een paar maanden nadat ze voor het eerst bij de Hamiltons was geweest, merkte ze 's avonds aan tafel dat haar vader naar haar zat te staren. Ze beet in het vlees dat ze op haar vork had gesprietst. Hij trok met afkeer zijn lip op. 'Frances, heb je helemaal geen manieren?'

Ze begreep dat ze iets fout deed, maar ze wist niet wat.

'Je hebt een mes. Waarom gebruik je dat niet?'

Ze keek naar haar mes en kreeg een kleur. Ze had het nog nooit gebruikt, niet aan tafel, en haar vader had daar nog nooit eerder iets van gezegd.

'Verdikkeme nog aan toe!' Hij sloeg zo hard met zijn vuist op de tafel dat Frances er samen met de kandelaars van opsprong. 'De Hamiltons hebben gelijk. Je bent tien jaar, maar je eet als een wilde!' Ze legde haar vork neer en keek hem geschrokken aan. Haar leven lang had ze niets anders gedaan dan proberen te voorkomen dat ze hem zou teleurstellen. 'Als ik wilde dat je de manieren van een fabrieksmeisje zou krijgen, had ik je naar familie in Manchester kunnen sturen!'

Hij nam een gouvernante in dienst om het probleem op te lossen. Juffrouw Cranbourne arriveerde met kordate doortastendheid. Elk aspect van Frances' leven werd onder de

loep genomen. De gouvernante stelde vast dat ze fronste als ze geconcentreerd bezig was, krom liep en op haar nagels beet. Haar stem was te schrill – een teken van weerspanning – en ze besteedde veel te veel tijd aan schilderen en dagdromen. Voortaan werd elke minuut van de dag gevuld met taken. Ze kreeg les in briefschrijven, bloemschikken, portrettekenen, borduren en haken. Ze leerde hele etiquetteboeken uit haar hoofd. Ze borduurde kussens en slippers, maakte schellenkoorden, beschilderde haardschermen en boetseerde een mand met fruit. Ze leerde niet alleen bloemen drogen, maar ook de Latijnse namen ervan kennen. Ze kreeg haarspeldjes, dure borstels en kammen, leerde alles over pijpenkrullen en vlechten, en hoe ze haar haar boven op haar hoofd kon vastzetten met een haarband. Voor haar sproeten – het resultaat van een trage en zwakke bloedsomloop – werden koude baden, karnemelkcrème en dagelijks een bord wortelsoep als ontbijt voorgeschreven. Ze mocht onder geen voorwaarde in de zon lopen en de ramen van haar slaapkamer werden bedekt met mousseline.

Frances volgde de instructies van de gouvernante braaf op, niet zozeer om juffrouw Cranbourne een plezier te doen, maar haar vader, en omdat ze wist dat haar nichtjes haar minder zouden plagen als ze met sommige van hun sociale vaardigheden kon wedijveren. Ze vond de meeste aspecten van haar nieuwe leven saai, maar voor één van de nieuwigheden was ze oprecht dankbaar. Juffrouw Cranbourne stelde aan haar vader voor een piano te kopen en daar stemde hij mee in. Haar moeder, vertelde hij haar, had erg mooi gespeeld. Er kwam tweemaal per week een leraar die de muziek voor haar uit de doeken deed als een vreemde

taal en als Frances speelde, voelde ze dat het huis tot leven kwam en tijdelijk het thuis werd dat het had kunnen zijn als haar moeder niet was gestorven.

Ze was dertien toen Edwin Matthews vanuit Manchester naar Londen kwam om een poosje bij hen te wonen. Het was een erg warme zomer en in Londen was het verschrikkelijk benauwd. De stank van het riool drong het huis binnen, de verzuurde melk klonterde in de thee, en de lucht boven de stad was doortrokken van rook. Haar vader haatte de hitte. 's Avonds klaagde hij dat het net leek alsof ze in Rome woonden, wat Frances prompt deed denken aan de plaatjes van het Romeinse caldarium die ze had gezien, met een vloer die leek op een plaat gloeiend marmer.

'Geef hem het gevoel dat hij hier welkom is.' Haar vader duwde zijn bord van zich af, leunde tegen de rugleuning van zijn stoel en stak een sigaar op. Nu de avond was gevallen, was het raam naar de straat opengezet en deed een briesje de vitrage opwaaien. 'En zeg niets over zijn moeder.' Dat had hij niet hoeven zeggen. Frances wist allang dat dode moeders geen geschikt onderwerp van gesprek waren.

Ze had tot dan toe niet eens geweten dat Edwin Matthews bestond. Hij was geboren in Manchester en drie jaar ouder dan zij. Zijn moeder had zich de dood in gedronken en haar man achtergelaten met vijf zonen. Edwins vader, die in de staalindustrie werkte, had Frances' vader geschreven met een verzoek om financiële steun. Edwin werkte hard, zei hij, en zou met de juiste begeleiding iets kunnen bereiken.

Hij arriveerde per trein op de heetste dag van het jaar, gekleed in een blauw wollen jasje met grote zweetplekken in

de oksels. Hij stond bij hen op de stoep met een koffer vol boeken en een buitengewoon verlegen houding: een lange, tengere jongen met een bleke huid en zulke smalle handen dat je ze kon aanzien voor meisjeshanden. Zijn glimmende gezicht zag er verhit uit. Zijn voorhoofd zat vol puistjes die doorliepen tot op zijn neus. Toen Kerrick – in hemdsmouwen – zijn jasje van hem wilde aanpakken, schudde hij zijn hoofd en kleurden zijn wangen vuurrood.

Haar vader had gezegd dat hij zich in een Londens huishouden misschien slecht op zijn gemak zou voelen en kreeg gelijk. Edwin gedroeg zich alsof hij voortdurend bang was iets om te gooien. Hij trok zijn schoenen uit voordat hij naar boven ging, betrachtte extreme voorzichtigheid als hij een deur opendeed en was in staat urenlang te lezen zonder een vin te verroeren, behalve om bladzijden om te slaan. Hij was uitermate netjes en waste voor elke maaltijd zijn handen tot ze rood en ruw waren.

De eerste avond, herinnerde ze zich, had hij bijna het huis in brand laten vliegen. Hij had geen idee hoe een gaslamp werkte en had voor het slapengaan de vlam uitgeblazen. Frances werd wakker omdat ze Kerrick hoorde schreeuwen en op de deur van Edwins kamer bonken, hem waarschuwend vooral geen lucifer aan te steken en meteen naar buiten te komen. Ze stond boven aan de trap toen Edwin hakkelend zijn verontschuldiging aanbood. Ze zag dat zijn pyjama hem te klein was, waardoor zijn magere enkels onder de pijpen uitstaken. Hij keek naar boven en toen hij zag dat zij daar stond, kreeg hij een blos van schaamte.

Ondanks zijn sociale onzekerheden was hij erg onafhankelijk en zat hij liever in zijn eentje dan in het gezelschap

van anderen. Hij deed Frances denken aan een kind waarover ze in de krant had gelezen, dat tot zijn achtste geen woord had gezegd en toen opeens aan het ontbijt *King Lear* was gaan declameren.

Hij probeerde niets nieuws tenzij hij precies wist hoe het moest en observeerde hun huishouden nauwgezet tot hij precies kon nadoen hoe ze spraken, liepen, bezoekers ontvingen en theedronken. Binnen een paar weken had hij zich van het accent ontdaan dat de mensen eraan zou hebben herinnerd dat hij van oorsprong Iers was. Dit alles, besepte ze later, was van levensbelang voor zijn vorming. Hij zou alleen een goedlopende praktijk kunnen krijgen als hij in staat was zich als een gelijke onder de leden van de gegoede stand te bewegen.

Wanneer ze aan tafel zaten vroeg haar vader hem uit over de familie. Frances kreeg de indruk dat ze honderden familieleden hadden en kon onmogelijk alle namen onthouden: Irvines, Matthews, O'Rourkes, Doherty's, Connelly's, O'Donnells. Elk van die families was een verhaal apart. Haar vader wist Edwin uit zijn tent te lokken en moedigde hem aan zijn mening te geven over de hongersnood van zijn vaders generatie, de bombast en hebzucht van de Engelse landheren, de krottenwijken van Manchester en de familieleden die het geluk hadden gehad naar Amerika te kunnen emigreren. Al die verhalen schilderden een somber plaatje waar Frances niets mee te maken wilde hebben. Tot Edwins komst had ze slechts vaag geweten dat ze van Ierse afkomst was en nu bezoedelde hij hen met zijn verhalen over smerigheid en wanhoop.

'Papa, hij is zo onbeschaafd,' zei ze tegen haar vader toen

ze alleen waren. Edwin had slechte manieren; hij vergat het botermes te gebruiken en deed met de dessertlepel suiker in zijn thee. Haar vader werd opeens heel stil, maar ze ging roekeloos door en besloot het woord uit te proberen dat ze van haar nichtje Lucille had gehoord. ‘Ik wil niet met een Afrikaan aan tafel zitten.’

De klap in haar gezicht – het was de eerste en enige keer dat haar vader haar sloeg – kwam volkomen onverwachts. Ze voelde zich alsof ze was gebrandmerkt. Hij stormde de studeerkamer uit, haar met open mond en een gloeiende wang achterlatend. Ze hadden het er nooit meer over gehad, maar op dat moment was het tot haar doorgedrongen dat er een verschil bestond tussen haar en haar vader – een verschil dat er misschien altijd was geweest, maar dat pas door Edwin aan het licht was gebracht.

’s Avonds, na het eten, mocht haar vader haar graag horen spelen. Edwin keek dan naar haar met een blik waarmee een verzamelaar naar een uniek porseleinen voorwerp keek. Als ze was uitgespeeld, vroeg hij beleefd aan haar vader of hij in de bibliotheek een partijtje met haar mocht schaken. Zelf zou ze dat geweigerd hebben, maar haar vader gaf altijd zijn toestemming. Alleen tijdens het schaken hoorde ze Edwin ooit vertrouwelijk praten. Hij sprak tegen haar met de zorgvuldig afgewogen woorden die men gebruikt om een kind iets te leren, legde een methodische belangstelling voor haar strategie aan de dag en leerde haar de grondbeginselen van het spel tot ze in staat was zelfstandig een adequate verdediging op te zetten. Hij instrueerde haar geduldig, negeerde haar recalcitrante zwijgen, en als ze verslagen was en haar koning neerlegde, blij dat het spel ten einde was, vertelde hij

haar nog eens uitgebreid, met een betweterig genoegen, hoe ze had kunnen winnen. Als ze van het speelbord opkeek, zag ze dat hij naar haar keek met een onverholen nieuwsgierigheid, alsof ze een wiskundig vraagstuk was dat hij, als hij het eenmaal had opgelost, in zijn voordeel zou kunnen gebruiken.

Ze herinnerde zich hoe vervelend ze zijn intrede in hun leven had gevonden en dat ze blij was van hem af te zijn toen hij aan het einde van de zomer vertrok om te gaan studeren.

Oorspronkelijke titel: *The Fever Tree*
Oorspronkelijke uitgever: Viking, an imprint of Penguin Books, London
Copyright © 2012 by Jennifer McVeigh
The moral right of the author has been asserted
Copyright © 2012 voor deze uitgave:
De Kern, een imprint van Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Vertaling: Els Franci-Ekeler
Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagillustraties: Getty Images/Frikkie Hitge (landschap) en
Trevillion Images/Malgorzata Maj (vrouw)
Opmaak binnenwerk: Hans Gordijn, Baarn
ISBN 978 90 325 1268 2
ISBN e-book 978 90 325 1323 8
NUR 302

www.dekern.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever